

EL

EL

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 20.7.2010
COM(2010) 372 τελικό

2010/0220 (NLE)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων

{SEC(2010) 850}
{SEC(2010) 851}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. Πλαίσιο της πρότασης

Οι ενισχύσεις στη βιομηχανία άνθρακα της ΕΕ διέπονται από μια ειδική νομική πράξη: τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1407/2002 του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2002 σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις στη βιομηχανία άνθρακα¹ (ο «κανονισμός για τον άνθρακα»).

Η ισχύς του κανονισμού αυτού λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2010. Ελλείψει νέου νομικού πλαισίου που επιτρέπει ορισμένες μορφές κρατικών ενισχύσεων στη βιομηχανία άνθρακα, τα κράτη μέλη δεν θα μπορούν να χορηγούν ενισχύσεις παρά μόνον εντός των ορίων που προβλέπουν οι γενικοί κανόνες κρατικών ενισχύσεων που ισχύουν για όλους τους κλάδους.

Οι γενικοί κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων περιορίζουν σημαντικά, σε σχέση με τον κανονισμό για τον άνθρακα, τις δυνατότητες χορήγησης κρατικών ενισχύσεων προς τη βιομηχανία άνθρακα, ιδιαίτερα, αλλά όχι μόνο, σε σχέση με τις ενισχύσεις παραγωγής. Ωστόσο, ορισμένα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν πολύ υψηλό κόστος παραγωγής σε σχέση με τις τρέχουσες και τις προβλεπόμενες τιμές στην παγκόσμια αγορά, και επομένως δεν έχουν οικονομικά ανταγωνιστική παραγωγή άνθρακα, ούτε σήμερα ούτε πιθανότατα στο μέλλον.

Στο επίπεδο της ΕΕ, η συμβολή του επιχορηγούμενου άνθρακα στην ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού είναι οριακή (αν και η κατάσταση ποικίλλει από το ένα κράτος μέλος στο άλλο). Η ελάχιστη συμβολή του επιχορηγούμενου λιθάνθρακα στο συνολικό ενεργειακό μείγμα της ΕΕ περιορίζει αισθητά την ικανότητα των επιχορηγήσεων να αντισταθμίζουν τις διακοπές εφοδιασμού, είτε σε άνθρακα είτε σε άλλες ενεργειακές πηγές. Ο επιχορηγούμενος άνθρακας εξυπηρετεί μόνο το 5,1% της ηλεκτροπαραγωγής της ΕΕ. Εάν ληφθούν υπόψη μόνον οι ενισχύσεις για την κάλυψη των ζημιών παραγωγής, το ποσοστό αυτό μειώνεται σε 1,4% (ακόμα κι αν είναι υψηλότερο για ορισμένα κράτη μέλη).

Αλλά, με τη λήξη ισχύος του κανονισμού για τον άνθρακα, ορισμένα κράτη μέλη θα αναγκασθούν να κλείσουν τα ανθρακωρυχεία τους και να αντιμετωπίσουν και τις κοινωνικές και περιφερειακές συνέπειες. Λόγω της συγκέντρωσης των ανθρακωρυχείων σε ορισμένες περιφέρειες (κοιλιάδα του Ρουρ στη Γερμανία, βορειοδυτική Ισπανία, κοιλιάδα του Jiu στη Ρουμανία), οι κοινωνικές επιπτώσεις από το ταυτόχρονο κλείσιμο των ορυχείων μπορεί να είναι σημαντικές. Αν ληφθεί υπόψη το σύνολο των θέσεων εργασίας στους σχετικούς κλάδους, ενδέχεται να κινδυνεύσουν περί τις 100 000 θέσεις εργασίας. Το άμεσο κλείσιμο των ορυχείων ως συνέπεια της αιφνίδιας παύσης των επιχορηγήσεων θα επιβάρυνε υπερβολικά της τοπικές αγορές εργασίας, οι οποίες θα κατακλύζονταν από απολυμένους ανθρακωρύχους που δεν θα μπορούσαν να απορροφηθούν αρκετά γρήγορα από άλλους κλάδους, και επομένως θα κινδύνευαν να καταστούν μακροχρόνια άνεργοι.

Όσον αφορά το περιβάλλον, θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι το κλείσιμο ενός ορυχείου απαιτεί μια σειρά μέτρων για την αποκατάσταση του τόπου εξόρυξης άνθρακα, όπως η απομάκρυνση του εξοπλισμού εξόρυξης από το ορυχείο, ο καθαρισμός του τόπου, έργα ασφαλείας υπεδάφους, αποχέτευση λυμάτων κ.λπ.. Σε περίπτωση που η επιχείρηση εξακολουθεί αν ασκεί εξορυκτικές ή άλλες οικονομικές δραστηριότητες, η κρατική χρηματοδότησή της θα μπορούσε να συνιστά κρατική ενίσχυση και οι άλλες δραστηριότητες

¹ ΕΕ L 205 της 2.8.2002, σ.1

της επιχείρησης είναι δυνατόν να απειληθούν, εφόσον αναγκαστεί να φέρει μόνη της το βάρος των παραπάνω δαπανών.

Σκοπός της παρούσας πρότασης είναι να προσφέρει στα κράτη μέλη ένα νομικό πλαίσιο ώστε να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικότερα τις ενδεχόμενες δυσμενείς επιπτώσεις από το κλείσιμο ορυχείων που θα ακολουθήσει πιθανόν τη σταδιακή διακοπή των επιχορηγήσεων, ιδιαίτερα όσον αφορά τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές πτυχές, περιορίζοντας παράλληλα στο ελάχιστο τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά.

2. Δημόσια διαβούλευση

Η Επιτροπή πραγματοποίησε ανοικτή διαβούλευση μέσω Διαδικτύου μεταξύ 13ης Μαΐου και 15ης Ιουλίου 2009. Στο πλαίσιο αυτό, οι υπηρεσίες της Επιτροπής δημοσίευσαν, στον διαδικτυακό της τόπο, έγγραφο διαβούλευσης, το οποίο περιγράφει το πρόβλημα που τίθεται, τους στόχους και τις διάφορες επιλογές πολιτικής επί των οποίων καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους. Επιπλέον, ζητήθηκε η γνώμη της επιτροπής κοινωνικού διαλόγου του κλάδου της «εξορυκτικής βιομηχανίας», η οποία συνήλθε σε ολομέλεια στις 4 Ιουνίου 2009.

Η Επιτροπή έλαβε 60 απαντήσεις.

Οι κοινωνικοί εταίροι από τη βιομηχανία άνθρακα και τη βιομηχανία εξοπλισμού εξόρυξης είναι γενικά υπέρ της συνέχισης χορήγησης κρατικών ενισχύσεων των κατηγοριών που επιτρέπονται σήμερα βάσει του κανονισμού για τον άνθρακα. Ζητούν τουλάχιστον να θεσπισθεί νέο καθεστώς κρατικών ενισχύσεων στην ΕΕ για τη μείωση των δραστηριοτήτων, καθώς και για την παύση λειτουργίας των ορυχείων και για τις οφειλές που κληρονομήθηκαν από το παρελθόν.

Αντίθετα, οι περιβαλλοντικές οργανώσεις δεν είναι υπέρ ενός νέου καθεστώτος κρατικών ενισχύσεων στον κλάδο του άνθρακα. Ισχυρίζονται ότι οι κρατικές ενισχύσεις για την εξόρυξη άνθρακα αντιστρατεύονται την παραγωγή ενέργειας από καθαρές, βιώσιμες και ανανεώσιμες πηγές και δεν παρέχουν κίνητρα για ενεργειακή απόδοση και εξοικονόμηση ενέργειας. Προβάλλουν το επιχείρημα ότι θα μπορούσαν να δημιουργηθούν περισσότερες θέσεις εργασίας στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας από αυτές που θα χαθούν στον κλάδο του άνθρακα.

Οι κυβερνήσεις των περισσότερων ανθρακοπαραγωγών κρατών μελών ευνοούν είτε την παράταση του ισχύοντος κανονισμού για τον άνθρακα είτε την έκδοση νέου που θα επιτρέπει τουλάχιστον ένα μέρος των ενισχύσεων οι οποίες καλύπτονται σήμερα. Ορισμένα ανθρακοπαραγωγά κράτη μέλη φαίνεται να ανησυχούν λιγότερο, είτε επειδή δεν χορηγούν πλέον κρατικές ενισχύσεις είτε επειδή πιστεύουν ότι οι γενικοί κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων θα είναι επαρκείς για να στηρίξουν την ανθρακοβιομηχανία τους.

3. Εκτίμηση επιπτώσεων

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αξιολόγησε διάφορες επιλογές πολιτικής για την αντιμετώπιση των ενδεχόμενων δυσμενών επιπτώσεων από το κλείσιμο των ορυχείων που θα ακολουθήσει πιθανόν τη σταδιακή κατάργηση των επιχορηγήσεων, ιδίως όσον αφορά τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές πτυχές.

Επιλογή 1: βασικό σενάριο

Σύμφωνα με το βασικό σενάριο, η Επιτροπή θα προτείνει μια νέα νομική πράξη που θα αφορά ειδικά τον συγκεκριμένο κλάδο και θα εφαρμόζεται μετά τη λήξη ισχύος του κανονισμού για τον άνθρακα. Από το 2011, στον κλάδο του λιθάνθρακα θα ισχύουν μόνον οι γενικοί κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Επιλογή 2: κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής

Σύμφωνα με την επιλογή 2, η Επιτροπή θα εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές με βάση το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΣΛΕΕ»), παρόμοιες με εκείνες που εξέδωσε για τη ναυπηγική βιομηχανία και τη χαλυβουργία, οι οποίες θα επιτρέπουν στα κράτη μέλη να χορηγούν ενισχύσεις αποκλειστικά και μόνον για να καλύψουν τα ποσά που καταβάλλουν οι βιομηχανίες άνθρακα στους εργαζόμενους που απολύονται ή που δέχονται να συνταξιοδοτηθούν πρόωρα λόγω της παύσης λειτουργίας των ορυχείων, τις δαπάνες για την παροχή συμβουλών στους εν λόγω εργαζόμενους, καθώς και τις δαπάνες για την επαγγελματική τους επανεκπαίδευση. Ενδέχεται επίσης να καλύπτουν τις δαπάνες για τη λύση των υφιστάμενων συμβάσεων (για χρονικό διάστημα 6 μηνών κατ' ανώτατο όριο) ή την ακύρωσή τους, ανάλογα με το ποιο κοστίζει λιγότερο. Επιπλέον, μπορεί να καλύπτουν τις δαπάνες που απαιτούνται για τον άμεσο καθαρισμό και την αποκατάσταση των χώρων παραγωγής, αλλά δεν μπορεί να καλύπτουν τα σημαντικά πολλές φορές ποσά που απαιτούνται για την αποκατάσταση του υπεδάφους, δεδομένου ότι η έκταση και η διάρκειά τους (σε ορισμένες περιπτώσεις απεριόριστη) θα υπερέβαινε το όριο που επιτρέπεται βάσει του άρθρου 107 παραγράφου 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ.

Επιλογή 3: κανονισμός του Συμβουλίου που επιτρέπει ενισχύσεις λειτουργίας (ενισχύσεις για την παύση λειτουργίας) περιορισμένης διάρκειας.

Σύμφωνα με την επιλογή 3, η Επιτροπή θα προτείνει κανονισμό του Συμβουλίου με βάση το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο ε) της ΣΛΕΕ. Ο κανονισμός θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να χορηγούν ενισχύσεις λειτουργίας καθαρά φθίνουσες για την κάλυψη των ζημιών τρέχουσας παραγωγής, εφόσον συνοδεύονται από συστηματική μείωση των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο ενός συγκεκριμένου σχεδίου παύσης λειτουργίας του ορυχείου (μόνο για υφιστάμενα ήδη σήμερα ορυχεία). Θα πρόκειται για ενισχύσεις λειτουργίας οι οποίες θα καταργηθούν προοδευτικά σε χρονικό διάστημα 10 ετών κατ' ανώτατο όριο.

Επιλογή 4: κανονισμός του Συμβουλίου που θα επιτρέψει τις ενισχύσεις για κάλυψη έκτακτων δαπανών (κληρονομηθείσες από το παρελθόν οφειλές που αφορούν κοινωνικές και περιβαλλοντικές δαπάνες).

Σύμφωνα με την επιλογή 4, η Επιτροπή θα προτείνει κανονισμό του Συμβουλίου με βάση το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο ε) της ΣΛΕΕ. Ο κανονισμός αυτός θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να χορηγούν ενισχύσεις για τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές δαπάνες που συνδέονται με το κλείσιμο ανθρακωρυχείων, όπως κοινωνικές παροχές και δαπάνες που συνδέονται με την αποκατάσταση των χώρων όπου βρισκόταν προηγουμένως το ορυχείο, σύμφωνα με τον ορισμό του παραρτήματος του ισχύοντος κανονισμού για τον άνθρακα.

Επιλογή 5: συνδυασμός των επιλογών 3 και 4

Σύμφωνα με την επιλογή 5, η Επιτροπή θα προτείνει κανονισμό του Συμβουλίου με βάση το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο ε) της ΣΛΕΕ που επιτρέπει στα κράτη μέλη να χορηγούν

ενισχύσεις τόσο για την παύση λειτουργίας (όπως στην επιλογή 3) όσο και για την κάλυψη εκτάκτων δαπανών (όπως στην επιλογή 4).

Επιλογή 6: παράταση του ισχύοντος κανονισμού για τον άνθρακα για 10 έτη.

Σύμφωνα με την επιλογή 6, η Επιτροπή θα προτείνει στο Συμβούλιο να παρατείνει την ισχύ του κανονισμού 1407/2002 του Συμβουλίου - ως έχει σήμερα - για 10 ακόμη έτη, δηλαδή μέχρι το τέλος του 2020. Η διαφορά από την επιλογή 5 είναι ότι δεν θα υπάρχει ο όρος για κλείσιμο των ορυχείων και θα παρέχεται δυνατότητα χορήγησης επενδυτικών ενισχύσεων.

Η σύγκριση μεταξύ των διαφόρων επιλογών έγινε με την παραδοχή ότι τα οικεία κράτη μέλη θα χορηγούν πράγματι τις ενισχύσεις που επιτρέπονται με βάση τις αντίστοιχες επιλογές. Οι κανόνες κρατικών ενισχύσεων για τον συγκεκριμένο κλάδο προβλέπουν τη δυνατότητα - όχι την υποχρέωση - χορήγησης κρατικών ενισχύσεων· η εκτίμηση των επιπτώσεων δεν μπορεί να προδικάσει τις αποφάσεις που θα λάβουν τα κράτη μέλη όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις.

Από **οικονομικής** απόψεως, η επιλογή 2 κρίνεται προτιμότερη από το βασικό σενάριο, δεδομένου ότι μετριάξει τις άμεσες οικονομικές επιπτώσεις στις περιοχές που πλήττονται περισσότερο. Ταυτόχρονα είναι προτιμότερη από τις επιλογές 3 έως 5 λόγω της ελαχιστοποίησης των επιπτώσεων στον ανταγωνισμό.

Από **κοινωνικής** απόψεως, η επιλογή 5 έχει τα πλέον ευνοϊκά αποτελέσματα σε σύγκριση με το βασικό σενάριο. Ο συνδυασμός της σταδιακής παύσης λειτουργίας των ορυχείων, που επιτρέπει μεγιστοποίηση των δυνατοτήτων (πρώρης) συνταξιοδότησης, με συμπληρωματική στήριξη υπό τη μορφή παροχής συμβουλών και επανεκπαίδευσης, περιορίζει δραστικά τις αρνητικές κοινωνικές επιπτώσεις από το κλείσιμο ορυχείων στις συγκεκριμένες περιφέρειες. Παρότι δεν προωθεί τη δημιουργία μόνιμων θέσεων εργασίας, η επιλογή αυτή αντιμετωπίζει άμεσα το πρόβλημα της γεωγραφικής συγκέντρωσης σε λίγες περιφέρειες των κοινωνικών επιπτώσεων από το κλείσιμο των ορυχείων.

Από περιβαλλοντικής απόψεως, υπάρχει αρκετή αβεβαιότητα. Παρότι το άμεσο περιβάλλον των ορυχείων θα ωφεληθεί οπωσδήποτε από την άμεση ή σχεδόν άμεση παύση της παραγωγής (επιλογές 1, 2 και 4), η εικόνα δεν είναι σαφής όσον αφορά τις παγκόσμιες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, αν ληφθούν υπόψη οι εκπομπές από τα ορυκτά καύσιμα που χρησιμοποιούνται για την ηλεκτροπαραγωγή. Η αβεβαιότητα αυτή προκύπτει από τον υψηλό βαθμό υποκατάστασης του εγχώριου από εισαγόμενο άνθρακα. Παρότι δεν θα υπάρξει πλήρης υποκατάσταση, η διαφορά μεταξύ των διαφόρων επιλογών θα εξαρτηθεί από την εφαρμογή συγκεκριμένων εθνικών μέτρων για να ευνοηθεί η μετάβαση σε άλλες ενεργειακές πηγές. Τέλος, όσον αφορά τις τοπικές επιπτώσεις, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η επιλογή 5 εξασφαλίζει τη χρηματοδότηση της αποκατάστασης των χώρων εξόρυξης και ότι το σταδιακό κλείσιμο των ορυχείων επιτρέπει να ληφθούν καλύτερα υπόψη οι προετοιμασίες που πρέπει να γίνουν αρκετά πριν από την παύση λειτουργίας.

Η εκτίμηση των επιπτώσεων καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει σαφής αντικειμενική προτίμηση για μια συγκεκριμένη επιλογή. Οι επιλογές 2 και 5 φαίνονται ως οι πλέον πρόσφορες για να επιτευχθεί ο στόχος του μετριασμού των επιπτώσεων από το κλείσιμο των ορυχείων, λαμβανομένων ωστόσο υπόψη των διαφορετικών νομικών περιορισμών που επιβάλλει το άρθρο 107 παράγραφος 3 στα στοιχεία γ) και ε), και συγκεκριμένα ότι δεν μπορούν να χορηγηθούν ενισχύσεις λειτουργίας δυνάμει του πρώτου στοιχείου.

Όσον αφορά την απλή παράταση του ισχύοντος κανονισμού για τον άνθρακα (επιλογή 6), η προηγούμενη εμπειρία από την εφαρμογή του κανονισμού αυτού δείχνει ότι η σταδιακή παύση λειτουργίας που προβλέπει και οι προϋποθέσεις που τη συνοδεύουν δεν επαρκούν για να εξασφαλίσουν αποτελεσματική αναδιάρθρωση της βιομηχανίας άνθρακα. Αντίθετα, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να παρεκκλίνουν από τον στόχο αυτόν συνεχίζοντας απλώς να χορηγούν ενισχύσεις παραγωγής σε μη ανταγωνιστικά ορυχεία χωρίς σαφή δέσμευση για παύση της λειτουργίας τους. Συνεπώς, οι ίδιες επιχειρήσεις εξόρυξης θα εξακολουθούν ενδεχομένως να μην είναι ανταγωνιστικές κατά τη νέα λήξη ισχύος του κανονισμού σε δέκα έτη. Το βασικό πρόβλημα της μη ανταγωνιστικότητας δεν θα επιλυθεί, αλλά απλώς θα παραταθεί.

Με βάση τα αποτελέσματα της εκτίμησης επιπτώσεων, η Επιτροπή αποφάσισε να προτείνει νέο κανονισμό του Συμβουλίου που βασίζεται στην επιλογή 5. Η παύση λειτουργίας των ορυχείων θα έχει όντως σοβαρές κοινωνικές επιπτώσεις που θα συγκεντρώνονται σε λίγες περιφέρειες της ΕΕ. Θα πρέπει, επομένως, να προβλεφθεί κατάλληλη μεταβατική περίοδος, κατά την οποία θα απαιτηθούν ενισχύσεις λειτουργίας για να διασφαλιστεί η κατάλληλη και σταδιακή παύση λειτουργίας τους. Για τους νομικούς λόγους που περιγράφονται παρακάτω, ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί μόνο με κανονισμό του Συμβουλίου, βασιζόμενο στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο ε). Στο πλαίσιο των επιπτώσεων από την οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση και λαμβανομένης υπόψη της διακηρυγμένης απόφασης της Επιτροπής να εστιάζει περισσότερο στην κοινωνική διάσταση κατά τη χάραξη των ευρωπαϊκών πολιτικών, μια πρόσθετη πράξη που θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να μετριάσουν τις κοινωνικές και περιφερειακές επιπτώσεις από το κλείσιμο των ορυχείων θα συμβάλει στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής μεταξύ των περιφερειών της Ευρώπης.

4. Νομικά στοιχεία της πρότασης

Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, οι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη μέλη ή με κρατικούς πόρους και νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό με την ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν η συνθήκη ορίζει άλλως.

Το άρθρο 107 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ προβλέπει ότι ορισμένες ενισχύσεις είναι αυτοδικαίως συμβατές με την εσωτερική αγορά. Στο άρθρο 107 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ απαριθμούνται οι ενισχύσεις τις οποίες η Επιτροπή δύναται να κηρύξει συμβατές με την εσωτερική αγορά. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ), το οποίο προβλέπει παρεκκλίσεις όσον αφορά τις ενισχύσεις που χορηγούνται για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που αντίκειται προς το συμφέρον της ΕΕ.

Το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο ε) προβλέπει ότι άλλες κατηγορίες ενισχύσεων συμβατές με την εσωτερική αγορά μπορούν να καθοριστούν με απόφαση του Συμβουλίου που λαμβάνεται με ειδική πλειοψηφία μετά από πρόταση της Επιτροπής.

Η Επιτροπή εκτιμά ότι το είδος των κρατικών ενισχύσεων που προβλέπει η παρούσα πρόταση – ιδίως αν πρόκειται για ενισχύσεις λειτουργίας σημαντικού ύψους και μεγάλης χρονικής διάρκειας - υπερβαίνει τις δυνατότητες που παρέχει το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ. Επομένως, η Επιτροπή προτείνει στο Συμβούλιο να προσφύγει στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο ε) προκειμένου να καθορίσει τις κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων

στον τομέα του λιθάνθρακα οι οποίες μπορούν να κηρυχθούν από την Επιτροπή συμβατές με την εσωτερική αγορά.

5. Δημοσιονομικές επιπτώσεις

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον κοινοτικό προϋπολογισμό.

6. Λεπτομερής επεξήγηση της πρότασης

Η Επιτροπή προτείνει ειδικό καθεστώς κρατικών ενισχύσεων για τον κλάδο του (λιθ)άνθρακα, που θεωρείται μεταβατικό ενόψει της πλήρους εφαρμογής των γενικών κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στον τομέα αυτόν.

Εκτός από τις δυνατότητες που προβλέπουν οι γενικοί κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, η πρόταση προσφέρει τη δυνατότητα να κηρυχθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά δύο κατηγορίες ενισχύσεων στον κλάδο του (λιθ)άνθρακα: οι ενισχύσεις για την παύση λειτουργίας και οι ενισχύσεις για την κάλυψη έκτακτων δαπανών.

Ενισχύσεις για την παύση λειτουργίας

Οι ενισχύσεις για την παύση λειτουργίας αποτελούν ενισχύσεις λειτουργίας που αποσκοπούν στην κάλυψη των ζημιών τρέχουσας παραγωγής των παραγωγικών μονάδων των οποίων προγραμματίζεται το κλείσιμο. Προβλέπει μια διαδικασία σταδιακής παύσης λειτουργίας των μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων.

Αυτό το είδος ενισχύσεων μπορεί να χορηγηθεί στα ανθρακωρυχεία στο πλαίσιο προγράμματος οριστικής παύσης λειτουργίας. Επομένως, οι ενισχύσεις είναι φθίνουσες και σε περίπτωση που το συγκεκριμένο ορυχείο δεν κλείσει, πρέπει να ανακτηθούν. Οι εν λόγω ενισχύσεις μπορούν να χορηγηθούν μόνο στις μονάδες παραγωγής που ασκούσαν ήδη δραστηριότητες πριν από την υποβολή της πρότασης εκ μέρους της Επιτροπής.

Από προηγούμενες συζητήσεις με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη προέκυψε ότι λόγω απροσδόκητων γεγονότων μπορεί να απαιτηθεί η προσωρινή σταθεροποίηση ή αύξηση των επιχορηγήσεων από το ένα έτος στο άλλο ώστε να επιτραπεί σε ένα ανθρακωρυχείο να συνεχίσει τις δραστηριότητές του μέχρι την προγραμματισμένη ημερομηνία παύσης της λειτουργίας του. Επομένως, η Επιτροπή αποφάσισε να παρεκκλίνει κάπως ως προς μία από τις λεπτομέρειες εφαρμογής που περιγράφονται στην επιλογή 5 της εκτίμησης των επιπτώσεων: ενώ θα εξακολουθεί να ισχύει η γενικότερη υποχρέωση σημαντικής σταδιακής μείωσης, προτείνει το ποσοστό μείωσης των ενισχύσεων να καθορίζεται μεταξύ διαδοχικών περιόδων δεκαπέντε μηνών (και όχι ετησίως). Προτείνει ποσοστό μείωσης των ενισχύσεων σε 33% τουλάχιστον μεταξύ διαδοχικών περιόδων δεκαπέντε μηνών και μέγιστη διάρκεια του προγράμματος παύσης λειτουργίας 4 ετών.

Η πρόταση περιέχει επίσης διασφαλίσεις για την αποφυγή υπεραντισταθμίσεων και για τον περιορισμό των ενδεχόμενων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού στις αγορές ενέργειας.

Ενισχύσεις για την κάλυψη εκτάκτων δαπανών

Οι εν λόγω ενισχύσεις αποσκοπούν στην κάλυψη δαπανών οι οποίες δεν σχετίζονται με την τρέχουσα παραγωγή και που προκύπτουν από το κλείσιμο των ορυχείων, όπως οι λεγόμενες παρελθούσες κοινωνικές και περιβαλλοντικές οφειλές. Στο παράρτημα του προτεινόμενου κανονισμού απαριθμούνται διεξοδικά οι κατηγορίες δαπανών που μπορούν να καλυφθούν.

Διαδικασίες

Η πρόταση περιέχει διαδικαστικές διατάξεις που παρουσιάζουν πολλές ομοιότητες με εκείνες του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1407/2002 του Συμβουλίου και οι οποίες διευκρινίζουν κυρίως τον τρόπο με τον οποίο θα κοινοποιούνται οι εν λόγω ενισχύσεις στην Επιτροπή ώστε να προβεί σε ενδελεχή αξιολόγηση προτού τις επιτρέψει.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. .../... ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο ε),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου²,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής³,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Περιφερειών⁴,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η ισχύς του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1407/2002⁵, της 23ης Ιουλίου 2002, σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις προς τη βιομηχανία άνθρακα λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2010.
- (2) Λόγω της περιορισμένης συμβολής του επιχορηγούμενου άνθρακα στο συνολικό ενεργειακό μείγμα, δεν δικαιολογείται πλέον η διατήρηση των εν λόγω επιχορηγήσεων για την εξασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού σε επίπεδο Ένωσης.
- (3) Οι πολιτικές της Ένωσης που προωθούν τα ανανεώσιμα και χαμηλής περιεκτικότητας σε άνθρακα ορυκτά καύσιμα για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας δεν δικαιολογούν την επ' αόριστον στήριξη μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων. Οι κατηγορίες ενισχύσεων που επιτρέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1407/2002 δεν θα πρέπει επομένως να διατηρηθούν επ' αόριστον.
- (4) Εντούτοις, όσον αφορά τον άνθρακα θα έχουν εφαρμογή μόνον οι γενικοί κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, εφόσον δεν θα υπάρχουν ειδικοί κανόνες κρατικών ενισχύσεων στον συγκεκριμένο κλάδο. Στο πλαίσιο αυτό, τα μη ανταγωνιστικά ανθρακωρυχεία, τα οποία επί του παρόντος τυγχάνουν ενισχύσεων βάσει του

² ΕΕ C , , σ. .

³ ΕΕ C , , σ. .

⁴ ΕΕ C , , σ. .

⁵ ΕΕ L 205 της 2.8.2002, σ.1

κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1407/2002, ενδέχεται να μην είναι πλέον επιλέξιμα για ενισχύσεις και να αναγκαστούν να διακόψουν τη λειτουργία τους.

- (5) Με την επιφύλαξη των γενικών κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν μέτρα για να μετριάσουν τις κοινωνικές και περιφερειακές συνέπειες από την παύση λειτουργίας των εν λόγω ορυχείων, και συγκεκριμένα για τη συστηματική μείωση των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο ενός σχεδίου αμετάκλητης παύσης της λειτουργίας τους και/ή για τη χρηματοδότηση έκτακτων δαπανών, και ιδίως των οφειλών που κληρονομήθηκαν από το παρελθόν.
- (6) Ο παρών κανονισμός σηματοδοτεί την υπαγωγή του κλάδου του άνθρακα από τους ειδικούς στους γενικούς κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων που εφαρμόζονται σε όλους τους τομείς.
- (7) Για να ελαχιστοποιηθεί η στρέβλωση του ανταγωνισμού που προκύπτει στην εσωτερική αγορά από τις ενισχύσεις, οι τελευταίες θα πρέπει να μειώνονται προοδευτικά και να περιορίζονται αυστηρά στις μονάδες παραγωγής των οποίων έχει προγραμματισθεί η αμετάκλητη παύση λειτουργίας.
- (8) Για να μετριάσουν οι αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις των ενισχύσεων στην παραγωγή άνθρακα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν σχέδιο κατάλληλων μέτρων, για παράδειγμα στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ή της δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα.
- (9) Οι επιχειρήσεις θα πρέπει επίσης να είναι επιλέξιμες για ενισχύσεις με σκοπό την κάλυψη δαπανών οι οποίες, σύμφωνα με τη συνήθη λογιστική πρακτική, δεν επηρεάζουν άμεσα το κόστος παραγωγής. Οι ενισχύσεις αυτές προορίζονται για την κάλυψη έκτακτων δαπανών που προκύπτουν από την παύση λειτουργίας των μονάδων παραγωγής. Για να αποφευχθεί η αδικαιολόγητη χορήγηση των εν λόγω ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που κλείνουν ορισμένες μόνον από τις εγκαταστάσεις παραγωγής τους, οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για καθεμία από τις μονάδες παραγωγής τους.
- (10) Κατά την εκπλήρωση της αποστολής της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να μεριμνά για τη θέσπιση, διατήρηση και τήρηση κανονικών όρων ανταγωνισμού. Όσον αφορά ειδικότερα την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, οι ενισχύσεις στον κλάδο του άνθρακα δεν θα πρέπει να είναι τέτοιες ώστε να επηρεάζουν την επιλογή πηγών εφοδιασμού πρωτογενούς ενέργειας από τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας. Κατά συνέπεια, οι τιμές και ποσότητες του άνθρακα θα πρέπει να συμφωνούνται ελεύθερα μεταξύ των συμβαλλομένων μερών με βάση τους όρους που επικρατούν στην παγκόσμια αγορά.
- (11) Η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να κριθεί για άλλους λόγους συμβατή με την εσωτερική αγορά μια ενίσχυση στον κλάδο του άνθρακα.
- (12) Η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί τα μέτρα που κοινοποιούνται βάσει του παρόντος κανονισμού και να λαμβάνει αποφάσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κανονισμού

(ΕΚ) αριθ. 659/1999 της 22ας Μαρτίου 1999 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ⁶,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΤΜΗΜΑ Ι ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 *Ορισμοί*

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:

- α) «λιθάνθρακας ή άνθρακας»: άνθρακας υψηλής, μέσης και χαμηλής ποιότητας της κατηγορίας «Α» και «Β», σύμφωνα με το διεθνές σύστημα κωδικοποίησης ανθράκων της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη των Ηνωμένων Εθνών⁷;
- β) «παύση λειτουργίας»: μόνιμη παύση παραγωγής και πώλησης άνθρακα·
- γ) «σχέδιο παύσης λειτουργίας»: σχέδιο που καταρτίζει ένα κράτος μέλος, το οποίο προβλέπει μέτρα που θα οδηγήσουν στην οριστική παύση λειτουργίας μονάδων παραγωγής άνθρακα·
- δ) «μονάδα παραγωγής άνθρακα»: το σύνολο των τόπων υπόγειας ή επιφανειακής εξόρυξης άνθρακα και των υποδομών για την εξυπηρέτησή τους, όπου είναι δυνατή η παραγωγή ακατέργαστου άνθρακα ανεξάρτητα από άλλα τμήματα της επιχείρησης
- ε) «οικονομικό έτος άνθρακα»: ημερολογιακό έτος ή άλλη δωδεκάμηνη χρονική περίοδος που χρησιμοποιείται ως αναφορά σε συμβάσεις στον τομέα του άνθρακα·
- στ) «κόστος παραγωγής»: οι συνολικές δαπάνες που συνδέονται με την τρέχουσα παραγωγή, η οποία περιλαμβάνει τις δραστηριότητες εξόρυξης, τις δραστηριότητες επεξεργασίας του άνθρακα, και ιδίως τις δραστηριότητες πλύσης, κατάταξης κατά μέγεθος και διαλογής, καθώς και τη μεταφορά στον τόπο παράδοσης, την κανονική απόσβεση και τους τόκους δανείων που συνάφθηκαν με τα επιτόκια της αγοράς·
- ζ) «ζημίες τρέχουσας παραγωγής»: η θετική διαφορά μεταξύ του κόστους παραγωγής του άνθρακα και της τιμής πώλησης στο σημείο παράδοσης η οποία συμφωνείται ελευθέρως από τα συμβαλλόμενα μέρη σε συνάρτηση με τις συνθήκες στην παγκόσμια αγορά·
- η) «εισαγωγές άνθρακα»: κάθε αποστολή προϊόντων άνθρακα προερχόμενη από τρίτη χώρα και εισερχόμενη στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας για σκοπούς άλλους

⁶ ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ.1

⁷ Διεθνές σύστημα κωδικοποίησης ανθράκων μέσης και υψηλής ποιότητας (1998). Διεθνής ταξινόμηση των κοιτασμάτων άνθρακα (1998) και διεθνές σύστημα κωδικοποίησης ανθράκων χαμηλής ποιότητας (1999).

εκτός της διαμετακόμισης, που προορίζεται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ή τον εφοδιασμό των μονάδων παραγωγής οπτάνθρακα ενός κράτους μέλους.

ΤΜΗΜΑ II

ΣΥΜΒΙΒΑΣΙΜΟ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Άρθρο 2 *Αρχή*

1. Στο πλαίσιο της οριστικής παύσης λειτουργίας των μη ανταγωνιστικών ορυχείων, οι ενισχύσεις στη βιομηχανία άνθρακα δύνανται να θεωρηθούν συμβατές με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, εάν συμβιβάζονται με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού.
2. Οι ενισχύσεις καλύπτουν αποκλειστικά τις δαπάνες οι οποίες συνδέονται με τον άνθρακα που προορίζεται για την ηλεκτροπαραγωγή, τη συνδυασμένη παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας, την παραγωγή οπτάνθρακα, καθώς και για την τροφοδότηση υψικαμίνων της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα, εφόσον ο άνθρακας χρησιμοποιείται στην Ένωση.

Άρθρο 3 *Ενισχύσεις για την παύση λειτουργίας*

1. Οι ενισχύσεις σε επιχείρηση που αποσκοπούν ειδικά στην κάλυψη των ζημιών της τρέχουσας παραγωγής των μονάδων παραγωγής άνθρακα δύνανται να θεωρηθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά, μόνον εάν πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - α) η λειτουργία των συγκεκριμένων μονάδων παραγωγής εντάσσεται σε σχέδιο παύσης λειτουργίας, του οποίου η προθεσμία εφαρμογής δεν υπερβαίνει την 1η Οκτωβρίου 2014·
 - β) οι συγκεκριμένες μονάδες παραγωγής πρέπει να κλείσουν οριστικά σύμφωνα με το σχέδιο παύσης λειτουργίας·
 - γ) οι κοινοποιούμενες ενισχύσεις δεν πρέπει να υπερβαίνουν τη διαφορά μεταξύ του προβλεπόμενου κόστους παραγωγής και των προβλεπόμενων εσόδων για ένα οικονομικό έτος άνθρακα· οι πράγματι καταβαλλόμενες ενισχύσεις πρέπει να αναπροσαρμόζονται ετησίως, με βάση τις πραγματικές δαπάνες και έσοδα, το αργότερο μέχρι το τέλος του οικονομικού έτους παραγωγής άνθρακα που ακολουθεί το έτος για το οποίο χορηγήθηκαν οι ενισχύσεις·
 - δ) το ύψος των ενισχύσεων ανά τόνο ισοδύναμου άνθρακα δεν πρέπει να οδηγεί σε διαμόρφωση τιμών άνθρακα της Ένωσης στο σημείο παράδοσης χαμηλότερων από εκείνες που ισχύουν για τον αντίστοιχης ποιότητας άνθρακα από τρίτες χώρες·
 - ε) οι συγκεκριμένες μονάδες παραγωγής πρέπει να ασκούσαν δραστηριότητες στις 31 Δεκεμβρίου 2009·

- στ) το συνολικό ποσό των ενισχύσεων παύσης λειτουργίας που χορηγεί ένα κράτος μέλος σε κάθε συγκεκριμένη επιχείρηση πρέπει να ακολουθεί πτωτική πορεία, και η μείωση που πραγματοποιείται μεταξύ των διαδοχικών περιόδων δεκαπέντε μηνών να αντιστοιχεί σε τουλάχιστον 33% των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν κατά την αρχική περίοδο δεκαπέντε μηνών του σχεδίου παύσης λειτουργίας·
- ζ) το συνολικό ποσό των ενισχύσεων παύσης λειτουργίας προς τη βιομηχανία άνθρακα ενός κράτους μέλους δεν πρέπει να υπερβαίνει, για κάθε έτος μετά το 2010, το ποσό των ενισχύσεων που χορήγησε το εν λόγω κράτος μέλος και ενέκρινε η Επιτροπή δυνάμει των άρθρων 4 και 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1407/2002 για το 2010·
- η) τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλουν σχέδιο μέτρων που αποβλέπει στον μετριασμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη χρησιμοποίηση άνθρακα, για παράδειγμα στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ή της δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα. Όταν συμπεριλαμβάνονται στο σχέδιο αυτό μέτρα που αποτελούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1, δεν τίγονται οι υποχρεώσεις ενημέρωσης και αναστολής που επιβάλλει το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ στα κράτη μέλη σχετικά με τα μέτρα αυτά, ούτε το συμβιβασίμο των μέτρων αυτών με την εσωτερική αγορά.

2. Αν οι μονάδες παραγωγής στις οποίες χορηγούνται ενισχύσεις σύμφωνα με την παράγραφο 1 δεν κλείσουν κατά την ημερομηνία που ορίζεται στο σχέδιο παύσης λειτουργίας το οποίο ενέκρινε η Επιτροπή, το οικείο κράτος μέλος ανακτά όλες τις χορηγηθείσες ενισχύσεις για το σύνολο της περιόδου που καλύπτει το σχέδιο παύσης λειτουργίας.

Άρθρο 4

Ενισχύσεις για την κάλυψη έκτακτων δαπανών

1. Οι κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στις επιχειρήσεις που ασκούν ή είχαν ασκήσει δραστηριότητα σχετική με την παραγωγή άνθρακα για την κάλυψη των δαπανών οι οποίες προκύπτουν ή προέκυψαν από την παύση λειτουργίας μονάδων παραγωγής άνθρακα και δεν έχουν σχέση με την τρέχουσα παραγωγή, δύναται να θεωρηθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά, εφόσον το ύψος τους δεν υπερβαίνει τις δαπάνες αυτές. Από τις ενισχύσεις αυτές μπορούν να καλύπτονται:

- α) οι δαπάνες που βαρύνουν μόνον επιχειρήσεις που προβαίνουν ή έχουν προβεί σε παύση λειτουργίας μονάδων παραγωγής, μεταξύ των οποίων και οι επιχειρήσεις που τυγχάνουν ενισχύσεων για την παύση λειτουργίας·
- β) οι δαπάνες που βαρύνουν περισσότερες της μίας επιχειρήσεις.

2. Οι κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται από την παράγραφο 1 ορίζονται στο παράρτημα. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στις δαπάνες που προκύπτουν από τη μη συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία.

Άρθρο 5
Σώρευση

1. Το ανώτατο ποσό των ενισχύσεων που επιτρέπονται βάσει του παρόντος κανονισμού ισχύει ανεξαρτήτως του κατά πόσον η ενίσχυση χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από κρατικούς πόρους ή χρηματοδοτείται εν μέρει από την Ένωση.

2. Οι ενισχύσεις που επιτρέπονται βάσει του παρόντος κανονισμού δεν συνδυάζονται με άλλες κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ ή με άλλες μορφές κοινοτικής χρηματοδότησης για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εφόσον από την εν λόγω επικάλυψη προκύπτει ποσό ενισχύσεων υψηλότερο από το επιτρεπόμενο βάσει των διατάξεων του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 6
Τήρηση χωριστών λογαριασμών

Όλες οι ενισχύσεις που λαμβάνουν οι επιχειρήσεις αναγράφονται στον λογαριασμό κερδών και ζημιών ως χωριστό έσοδο διακριτό από τον κύκλο εργασιών. Οι επιχειρήσεις που τυγχάνουν ενισχύσεων βάσει του παρόντος κανονισμού τηρούν ακριβείς και χωριστούς λογαριασμούς για κάθε μονάδα παραγωγής τους και για τις άλλες οικονομικές δραστηριότητες που δεν σχετίζονται με την εξόρυξη άνθρακα. Η διαχείριση των σχετικών ποσών γίνεται κατά τρόπο ώστε να μην υπάρχει δυνατότητα μεταφοράς τους σε άλλες μονάδες παραγωγής οι οποίες δεν υπάγονται στο σχέδιο παύσης λειτουργίας ή σε άλλες οικονομικές δραστηριότητες της ίδιας επιχείρησης.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Άρθρο 7
Πληροφορίες που υποβάλλουν τα κράτη μέλη

1. Εκτός των διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης⁸, οι ενισχύσεις που αναφέρει ο παρών κανονισμός διέπονται από τους ειδικούς κανόνες που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6.

2. Τα κράτη μέλη που προτίθενται να χορηγήσουν ενισχύσεις για την παύση λειτουργίας σύμφωνα με το άρθρο 4 υποβάλλουν στην Επιτροπή σχέδιο παύσης λειτουργίας των συγκεκριμένων μονάδων παραγωγής. Το σχέδιο αυτό περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) ταυτοποίηση των μονάδων παραγωγής·
- β) το πραγματικό ή κατ' εκτίμηση κόστος παραγωγής ανά οικονομικό έτος άνθρακα για κάθε μονάδα παραγωγής·

⁸ ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ.1

γ) την κατ' εκτίμηση παραγωγή άνθρακα, ανά οικονομικό έτος άνθρακα, των μονάδων παραγωγής που υπάγονται σε σχέδιο παύσης λειτουργίας·

δ) το κατ' εκτίμηση ποσό των ενισχύσεων παύσης λειτουργίας ανά οικονομικό έτος άνθρακα.

3. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τυχόν τροποποιήσεις των σχεδίων παύσης λειτουργίας.

4. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν όλες τις ενισχύσεις που προτίθενται να χορηγήσουν στη βιομηχανία άνθρακα βάσει του παρόντος κανονισμού στη διάρκεια ενός οικονομικού έτους άνθρακα. Υποβάλλουν στην Επιτροπή όλα τα στοιχεία υπολογισμού του προβλεπόμενου κόστους παραγωγής αναφέροντας τον τρόπο με τον οποίο συνδέονται με τα σχέδια παύσης λειτουργίας που της κοινοποίησαν σύμφωνα με την παράγραφο 2.

5. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για το ποσό και τον υπολογισμό των ενισχύσεων που κατέβαλαν πράγματι στη διάρκεια ενός οικονομικού έτους άνθρακα το αργότερο εντός έξι μηνών από το τέλος του έτους αυτού. Την ενημερώνουν επίσης για τυχόν αναπροσαρμογές που επήλθαν στη διάρκεια ενός δεδομένου οικονομικού έτους άνθρακα ως προς τα ποσά που είχαν καταβληθεί αρχικά, πριν από το τέλος του επόμενου οικονομικού έτους άνθρακα.

6. Κατά την κοινοποίηση ενισχύσεων σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 και κατά την ενημέρωση της Επιτροπής σχετικά με τις πράγματι καταβληθείσες ενισχύσεις, τα κράτη μέλη υποβάλλουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες ώστε να διαπιστώσει η Επιτροπή κατά πόσον τηρήθηκαν οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού.

ΤΜΗΜΑ IV

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 8

Μέτρα εφαρμογής

Η Επιτροπή λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Δύναται να θεσπίσει κοινό πλαίσιο για την κοινοποίηση των πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 7.

Άρθρο 9

Έναρξη ισχύος

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2011.

2. Ο παρών κανονισμός λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2026.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Καθορισμός των δαπανών που προβλέπονται στο άρθρο 4

1. Δαπάνες και προβλέψεις δαπανών που βαρύνουν μόνο τις επιχειρήσεις που προβαίνουν σε παύση λειτουργίας μονάδων παραγωγής

Αποκλειστικά οι ακόλουθες κατηγορίες δαπανών, και μόνον εφόσον προκύπτουν από την παύση λειτουργίας των μονάδων παραγωγής άνθρακα:

α) επιβαρύνσεις από την πληρωμή κοινωνικών παροχών λόγω συνταξιοδότησης εργαζομένων που δεν συμπλήρωσαν τη νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης·

β) άλλα έκτακτα έξοδα για τους εργαζόμενους που έχασαν την εργασία τους·

γ) καταβολή συντάξεων και αποζημιώσεων, εκτός αυτών που προβλέπει το επίσημο σύστημα ασφάλισης, στους εργαζόμενους που έχασαν την εργασία τους και σε εκείνους που είχαν θεμελιώσει το σχετικό δικαίωμα προ της παύσης λειτουργίας·

δ) δαπάνες που καλύπτονται από τις επιχειρήσεις για την αναπροσαρμογή των εργαζόμενων προκειμένου να τους βοηθήσουν να αναζητήσουν νέα θέση εργασίας εκτός της βιομηχανίας άνθρακα, και ιδίως δαπάνες εκπαίδευσης·

ε) δωρεάν παροχή άνθρακα στους εργαζόμενους που έχασαν τη θέση εργασίας τους και σε εκείνους που είχαν δικαίωμα στην εν λόγω παροχή πριν από την παύση λειτουργίας, ή το ισοδύναμο σε χρήματα·

στ) εναπομένουσες δαπάνες που προκύπτουν από διοικητικές, νομικές ή φορολογικές διατάξεις οι οποίες ισχύουν ειδικά για τη βιομηχανία άνθρακα·

ζ) πρόσθετα έργα ασφαλείας υπεδάφους που προκύπτουν από το κλείσιμο μονάδων παραγωγής·

η) ζημιές των ορυχείων, εφόσον καταλογίζονται σε μονάδες παραγωγής των οποίων παύει η λειτουργία·

θ) δαπάνες σχετιζόμενες με την αποκατάσταση παλαιών περιοχών εξόρυξης άνθρακα, όπως:

- εναπομένουσες δαπάνες που προέρχονται από εισφορές σε οργανισμούς παροχής ύδατος και αποχέτευσης λυμάτων,

- άλλες εναπομένουσες δαπάνες που προέρχονται από την παροχή ύδατος και την αποχέτευση των λυμάτων·

ι) εναπομένουσες δαπάνες για την κάλυψη των εισφορών υγειονομικής ασφάλισης των πρώην ανθρακωρύχων·

κ) δαπάνες συνδεδεμένες με τη λύση ή τροποποίηση των υπαρχουσών συμβάσεων (των οποίων η αξία αντιστοιχεί σε 6 μήνες παραγωγής κατά ανώτατο όριο)·

λ) έκτακτες εγγενείς υποτιμήσεις, εφόσον οφείλονται στην παύση λειτουργίας μονάδων παραγωγής.

Η αύξηση στην τιμή των γηπέδων αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες για τις κατηγορίες ζ), η) και θ).

2. Δαπάνες και προβλέψεις δαπανών που βαρύνουν περισσότερες της μιας επιχειρήσεις

α) αύξηση των εισφορών που απαιτούνται για την κάλυψη δαπανών κοινωνικής ασφάλισης, εκτός του επίσημου συστήματος ασφάλισης, που προκύπτει από τη μείωση του αριθμού των υπόχρεων προς καταβολή των εισφορών αυτών λόγω παύσης λειτουργίας μονάδων παραγωγής·

β) δαπάνες οφειλόμενες στην παύση λειτουργίας μονάδων παραγωγής για την παροχή ύδατος και την αποχέτευση λυμάτων·

γ) αύξηση των εισφορών σε οργανισμούς παροχής ύδατος και αποχέτευσης λυμάτων, εφόσον αυτές οι αυξήσεις οφείλονται στη μείωση, λόγω παύσης λειτουργίας μονάδων παραγωγής, της παραγωγής άνθρακα που υπόκειται σε εισφορά.